

**Miljø- og
Fødevarerministeriet**
Miljøstyrelsen

Fyn
Ref. STEPE
Den 14. januar 2019
J.nr. MST-400-00022

Ringkøbing Fjord: Faktaark om fjordens miljøtilstand

I pressen har man på det seneste kunnet læse en historie om, at miljømålene i Ringkøbing Fjord angiveligt er opfyldt, og at der på den baggrund ikke synes at være behov for yderligere indsats som anført i vandområdeplanerne. Dette har bl.a. fremgået af en artikel i Landbrugsavisen den 5. januar 2019.

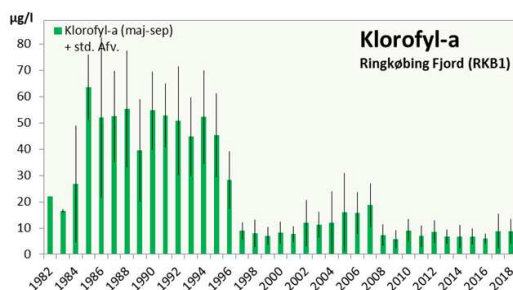
Der skal i det følgende redegøres for fjordens miljøtilstand, med udgangspunkt i overvågningsdata brugt til vandplanerne og nyeste overvågningsdata.

Ringkøbing Fjords økologiske tilstand er efter Vandrammedirektivet vurderet på baggrund af tre biologiske kvalitetselementer, hvor det element, som tilhører den dårligste tilstandsklasse, bestemmer vandområdets samlede tilstand:

- Klorofyl (Miljømålsgrænseværdi: 8 mikrogram/l)
- Forekomst af ålegræs (Miljømålsgrænseværdi: Hoved-dybdeudbredelse på min 2,2 m)
- Bunddyrssammensætning (Dansk Kvalitetsindex - DKI)

De indsatser, som fremgår af nuværende vandområdeplaner (2015-21), er baseret på målinger af tilstanden i Ringkøbing Fjord for perioden 2007-2013. Disse målinger viste for klorofyl, at tilstanden var moderat, og for ålegræs, at tilstanden var ringe, og for bunddyr, at tilstanden var høj.

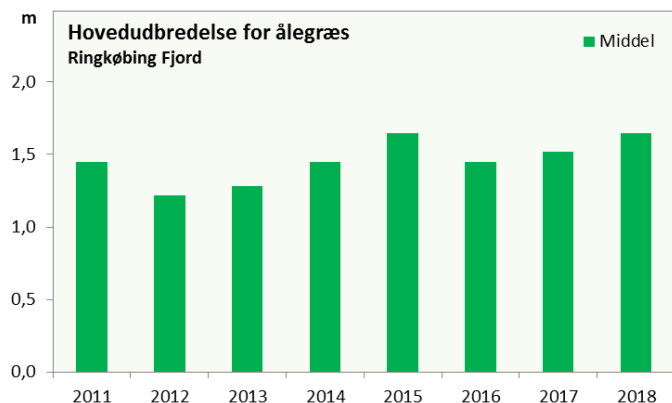
De seneste års målinger af klorofyl frem til og med 2016 viser, at koncentrationen flere af årene er under vandområdeplanens grænseværdi på 8 mikrogram/l. Målingerne i 2017 og 2018 viser dog igen en stigning med koncentrationer på omkring 9 mikrogram/liter.

2009	5,81
2010	9,06
2011	6,91
2012	8,62
2013	6,70
2014	6,45
2015	6,91
2016	6,07
2017	9,08
2018	8,75

Det store fald i klorofyl fra 1996 til 1997 og frem skyldes ændret slusedrift og indvandring af filtrerende sandmusling i fjorden. Målinger i Ringkøbing Fjord af vandets klarhed bekræfter den generelle

udvikling for klorofyl siden 1980'erne, men viser også, at vandet endnu ikke har en klarhed, som understøtter, at ålegræs kan vokse til den målsatte dybdeudbredelse på 2,2 m.

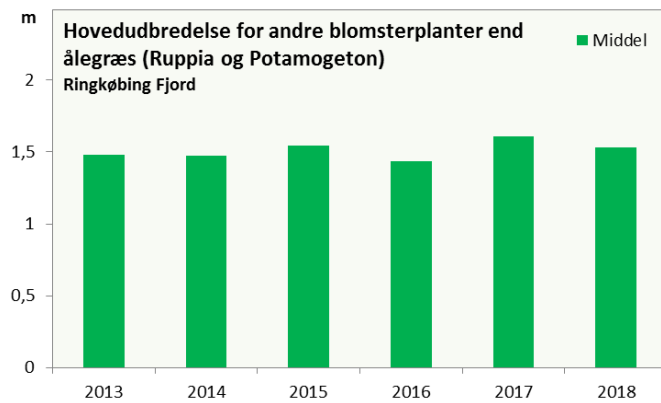

For ålegræs viser Miljøstyrelsens målinger, at ålegræsset vokser ud på ca. 1,6 meters dybde i 2018 (dog lavere i 2016 og 2017), hvilket ikke er på så store dybder, som målsat i vandområdeplanen, hvorefter hovedudbredelsen af ålegræs skal være på 2,2 meters vanddybde. Målingerne tyder således ikke på, at der i dag er en god økologisk tilstand i fjorden. Denne manglende dybdeudbredelse af ålegræs i Ringkøbing Fjord er den primære årsag til indsatsbehovet, som i VP2 blev opgjort til ca. 35 % af baseline-belastningen.

Med udmøntningen af Fødevarer- og landbrugspakken i oplandet til Ringkøbing Fjord, forventes med vandområdeplanen for 2015-2021 gennemført kvælstofindsatser svarende til ca. 1/3 af det opgjorte indsatsbehov. Der påregnes således, frem mod 2021, gennemført indsatser, der reducerer fjordens kvælstofbelastning med ca. 11 % i forhold til baseline-belastningen.

Årsagen til, at der i Ringkøbing Fjord er en relativt stor udskudt indsats (VP2-indsatsen udgør i Ringkøbing Fjord oplandet 33 % af det opgjorte indsatsbehov mod 53 % på landsplan), er dels, at der kun i begrænset omfang er anvendt kollektive virkemidler, dels at der er et udvaskningsloft på anvendelsen af de målrettede virkemidler.

Artiklen i landbrugsavisen omtaler, at "andre havgræsser end ålegræs" og vandplanten "børstebledet vandaks" angiveligt vokser endnu længere ud end ålegræs. Miljøstyrelsen kan i den forbindelse oplyse, at der ikke er fastlagt EU interkalibrerede miljømålgrænseværdier for disse biologiske kvalitetslementer. Overvågningsdata frem til 2018 viser, at dybdeudbredelsen (hovedudbredelsen) af disse planter ikke er væsentlig anderledes end dybdeudbredelsen af ålegræs (se nedenstående figur).

Miljø- og Fødevareministeriet er nu i færd med at forberede vandområdeplanerne for tredje planperiode (2021-27), hvor der vil blive foretaget en egentlig tilstandsvurdering af fjorden bl.a. på baggrund af de seneste års målinger.